

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dimecres 5 de Septiembre de 1900

Núm. 3.658

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Redacció y Administració

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 4
En provincias trimestre. 12
Extranjer y Ultramar 17
Anuals, á preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

TOS

La que paga més contribució de la província.

ACADEMIA FROEBELIANA

Baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat

Carrer de la Presó, núm. 22.

La Directora d' aquest Colegi docent posa en coneixement del públich que desde l' primer de Septiembre próxim quedarán obertas las classes de 1.ª ensenyansa en sos tres graus de *parvula, elemental y superior*, en quals seccions, especialment en la de *parvula*, se seguirán ab tot rigorisme las teorías sustentadas per los eminentes pedagogos Froebel y Lopez Catalán.

CLASSES ESPECIALS

LABORS: D' adorno, tapicería, brodats, etc., etc., baix la direcció de D.ª Emilia Domingo.—FRANCÉS: Professora, Mme. Goujard.—SOLFEIX y PIANO: D. Ricardo Guinard.—DIBUIX y PINTURA: D. Ramón Casals.—CORTE: Modificació de figurins y montura de sombreros, D.ª Antonia Cabré.

Nota.—En lo referit Centre s' admeterán alumnes internes, mitj pensionistas y recomanadas ab subjecció al Reglament interior del mateix.—La Directora, *María Fabra*.

Secció doctrinal

Als darrers graus de pressió

Ab lo títol de «Política nova» publica un diari monàrquic las següents ratillas que demostran lo mal que li fa al país la desastrosa política dels governants que ab lo nom de liberals y conservadors tants anys fa que portan al Estat espanyol camí de sa perdició:

«Que á Espanya necessitem comensar una nova era política que acabi ab aqueixa vella política empleada per los governs de la Restauració y que ns ha conduhit al més espantós y fondo dels abims, es axiomàtic pera tots los espanyols.

Encare aquells, com los actuals governants, que de la vella política viuen y à son amparo y costa del país, viuen, triomfan y disfrutan, reconeixen en son fur intern la necessitat d' aqueix cambi radical y l' apressuran ab sas torpesas.

Els, com nosaltres, y com tots, saben que Espanya necessita pera resuscitar d' entre las ruinas de son imperi desfet un cambi radical de política, algo nou que confongui, aplasti, é inutilisi lo vell, caduch y podrit, ja que sia impossib e borrarlo fins de la memoria ja que algunas generacions han de passar pera que desapareixin sos desastrosos efectes y ab ells lo recort de las causas que ho produhissin.

Quan lo senyor Silvea arribá ahont may deuria haver pujat, no faltá qui fiat en sas paraulas cregués arribada l' hora d' aqueixas necessarias novetats.

Sobradament crédals y confians foren los que tal esperaren y no ha tardat lo desengany més complet en tornarlos á la realitat de la vida.

Avuy, donchs, que tots nos trobem dintre d' aquella realitat precis es que treballém per aqueixa política nova y unim nostres esforços pera arribar á implantarla.

Obra té que ser d' arquitectes que portin la piqueta fins los fonaments allí hont sia menester, pera aixecar de planta la Espanya nova sense que puguin utilitzar-se de la vella ni sisquera l' ripi y l' cascot.

A aqueixa obra devém anar ab decisió, ab entusiasme, ab energia.»

De tot aixó n' trayém la conseqüencia que, quan fins los mateixos de la familia no ls poden ja resistir, nos trobem, sens dubte, que la màquina ha arribat als darrers graus de pressió y corre l' perill d' explotar.

Una provocació

Té tots los caràcters de tal, l' acte que ha realisat Portugal á Santa Cruz de Párrega, provincia de Zamora, avansant de sa propia autoritat uns kilòmetres endins del territori d' Espanya.

Aixó es molt de sentir, perque sembla que pot pendres com á molt depressiu envers Espanya y sos governants, los quals á bon segur se farán càrrech de la gravetat que té un semblant acte y no permeteran de cap manera que ls drets d' Espanya signin desconeguts y atropellats d' un modo tan poch diplomàtic, propi tant sols de carretera.

Un tal acte, entre particulars, constituheix un delictu penat per las lleys á tot arreu y fet entre las nacions n' hi ha prou y massa per esser origen d' una guerra, perque si ls portuguesos perque sí, y perqué ls dona la gana, cometen aqueixa usurpació, lo Govern espanyol, usant del dret illegítim de defensar son territori, y complint ab son dever més elemental, té que restablir las fitas esmentadas á son primitiu lloch, y fantho ab la mateixa forma grollera que ho ha fet Portugal, y després de restablir las coses á son primitiu estat, y no avans, entaular una reclamació á Portugal per violació de territori, tot lo qual es molt delicat y podria molt fàcilment conduhir á una guerra.

Y per cert que l' ocasió que ha escullit Portugal per cometre aquest atropello, no pot ser mes fora de lloch, quan nostres ministres s' esventan de que Espanya es objecte de gran consideració per las nacions extrangeras, algunas de las quals han enviat algun barco de guerra á saludar als Reys ab motiu del viatge regi á Galicia, com á mostra de cortesia, y per cert que entre ells sembla que n' hi ha un de portugués, lo qual constituheix un doble joch molt ofensiu pera nosaltres.

Aquestes ocasions son las ocasions en que ls homes d' Estat s' acreditan de tals, perque tenen d' ajuntar d' una manera molt precisa, la prudencia ab la energia.

Y en aquest cas concret creyém que la prudencia es ben justificada, perque en nostra opinió, qui cerca maror y fa corre las fitas es Inglaterra per má de Portugal, que á fi y efecte d' ampararse de Algeciras y d' alguna altra cosa que ls convingui, es indispensable tenir un pretext més ó menos justificat, pera dissimular l' expoliació, provocant un conflicte que Deu sap com finirá.

Aquest atentat, si hagués ocorregut entre duas nacions poderosas, com dirém Fransa y Alemania, seria prelatu indubitable d' una guerra.

Verament aquest assumpto es realment perillós de debó y ls nostres governants creyém que s' farán càrrech de la trencadissa que es aquesta qüestió de fitas.

Més, ensemps se ls imposa l' deber ineludible de defensar lo nostre territori, que prou y massa n' havém perdut ara de poch, perque aixís com aixís, en perdessim d' altre dins de la Península.

La conducta de nostres governants deu inspirarse, á nostre entendre, en lo següent aforisme: *Suaviter in modo fortiter in re.*

J. R.

Diferencias gramaticals catalanas

Molta es la diversitat que s' observa en lo llenguatge de nostra regió, á causa de ne haverhi cap autoritat establerta per legislarlo. Solament l' autoritat personal de que revisteix l' exercici de las lletres catalanas es lo que va regint, y de aixó no n' hi ha pas prou, y ho proba evidentment lo resultatne tants caps com barrats. Aixó demostra la necessitat que hi ha d' establir una Acadèmia ó Corporació que digni lo que cal usar-se atenent los preceptes llenguístichs del passat y las exigencias modernas del present, ja que s' forsa admétrerlas per no quedar rressagat y seguir lo compás dels adelantos que s' van fent.

De Gramáticas catalanas ja n' hi ha algunas, y totes recomenables encara que escritas ab diferent criteri ó gens brúixula fixa per no existirne Las dos que he vingut estudiant ab mes constancia fins ara, escritas en castellá per poder enténdrerlas tots los espanyols, com ja dihuen en sos prólechs, son las del Doctor Estorch y la dels Senyors Bofarull y Blanch, las dos mereixedoras de respecte per los méritos literaris de sos autors y haver merescut l' aprebaó de l' Acadèmia de bonas lletres de Barcelona.

En la llengua catalana s' hi nota una tendencia idéntica á la general de la humanitat, encaminada á diferenciarse dels demás, fent un paper més ó menos acertat ó ridícul á propòsit de lo qual recordo haver sentit dir que l' eminent poeta Mossén Verdager en una excursió que feu á Requesens, havent sentit parlar d' *ayrolas*, com á paraula nova per ell no demaná explicacions y n' prengué nota per son govern.

Lo primer que m' crida l' atenció per no véurerhi motiu de generalisarlo tant m' pèndreho com á expressió propia de la llengua, es l' us del article *les* en lloch del *las* y lo cambi de terminació que s' dona als noms següents, dihent, per exemple, *les dones, les lletres*, en lloch de *las donas, las letras*, imitant als habitants de las riberas del Ebro, com si son llenguatge peculiar hagués de servir de norma á tot Catalunya y per lo tant á la llengua catalana.

He pensat molt sobre aixó y no hi trobo explicació satisfactoria. Las dos Gramáticas anomenadas tampoch ho consideren ben fet, de manera que l' Doctor Estorch diu que antigament usaven *les* en lloch de *las*, quin us está ja abandonat y ls Senyors Bofarull y Blanch manifestan que en lo antich se usava lo plural femení *les*, que encare se observa en alguna que altra de las provincias catalanas, especialment en la ribera del Ebro; pero que queda rebutjada tant antiframatical irregularitat.

He vist també los Catecismes de alguns bisbats catalans, y en cep d' ells hi ha emplest lo llenguatge de la Riberete, lo mateix que moltes altres produccions catalanas, y especialment una traducció del Xempis que feu lo competent y entés gramàtic y humanista

D. Gerónim Pi, antic i memorable Catedràtic de llengua i humanitats del Institut de la Capital ampurdanesa, ahont tant bons recorts hi deixà.

Per totes aquestes raons me sembla que tal modo de parlar es mes propi de dialecte català, que de la llengua catalana, lo mateix que 'l pronunciar la *ll* com *y*, propi de alguna comarca.

També hi ha tendència entre 'ls escriptors moderns de fer servir l' article *el* en lloch del *lo*, quan les senyors Bofarull y Blanch diuen en sa Gramàtica que «tampech se usará com article la partícula *el*, per més que antiguament se haja empleat alguns vegada com *tal*; y lo Dr. Estorch diu en la seva, «alguns mals escriptors han usat *el* en lloch de *lo* per lo género masculí; pero es un error gran, pues *el* may fou veu catalana.»

Quan, significat temps, es acabat per alguns en *n*, y en *t* denotent quantitat, mentres que altres ho escriuen ab *t* final tant en un cas com en altre. Una cosa semblant succeheix a *tan*.

Los gramàtics suprimeixen del tot la *ç* trencada ó cedilla, *ç*, y bastants escriptors catalanistas moderns la usen com moneda corrent.

Altras diferències podria citar tant en l' us de las paraules com en sa escriptura y pronunciació; més crech que bastan las exposades per compendre la falta de guia que s' observa en lo camp literari català, constituint una anarquia perturbadora, que convindria acabar com mes prompte millor.

Lo medi ja l' havém indicat al principi que seria establir una Corporació ó Academia encarregada de jutjar las diferències del nostra llenguatge, qual jutjament podria servir de guia y autoritat en la matèria; y tota vegada que ja hi ha l' Academia de bonas lletres de Barcelona, composta de personas competents, á ella podria confiarse tal missió, afegintli algun altre company si fos menester.

GREGORI ARTIZÀ.

La qüestió Xina

Los informes que per fi han pogut ser coneguts respecte á las operacions d' avans de las tropas aliadas sobre Pekin, confirman en absolut los judicis que humilment nos permetérem adelantar sobre tan delicada operació militar.

Sosteniam, ab seguretat absoluta de nostras conviccions, inspiradas en los bons principis del art de la guerra, que la expedició que sortí de Tien-Tsin pera dirigirse á la capital del Imperi, anava per la escassetat de sos efectius y las grans deficiències de sa organizació, á arrostrar un dels més serios fracassos que 's poden experimentar en lluytas de guerra.

Fortuna gran ha sigut pera la causa de la humanitat y pera 'l resultat de la expedició lo que 'ls xinos careixessin de la decisió absoluta d' oposar una formal resistència al avans dels aliats. Sols deixant á aquéls completament expedit lo camí de Pekin, pogué arribar la expedició al punt de son destí, sense que 'l desordre y dificultats produhidas per la calitat del terreny y del clima y la mala organizació dels elements ab que comtavan se traduhessin en un desastre.

Pot discutirse, y nosaltres no preteném negar la validés d' aquesta rahó, que la urgència de socorre als extranjeros, exposats á un trágich é imminent fi, era causa bastant pera justificar la precipitació de la marxa, encarque sense las garantías que 'ls eternos principis de la guerra aconsellan pera emprendre una operació important; pero estigui ó no justificada aquesta precipitació, nostre propósit era solament demostrar que las circunstancias en que la operació s' iniciá avans permetían esperar un fracás que un éxit, y d' haver ocorregut lo primer, la situació dels extranjeros s' hauria agravat considerablement y 'l conflicte hauria adquirit proporcions horriblement excepcionals.

Los xinos no oposaren cap resistència, y gracias á aixó la operació militar, que pogué ser sangrenta, quedá reduhida á una marxa molt difícil y que produhí grans baixes als aliats, pero que tingué que sufrir las consecuencias de sangrents combats en tan desfavorables condicions.

Segons los informes á que aludím, la marxa dels aliats sobre Pekin fou excessivament penosa, particularment en los cinch últims dias; la temperatura era molt elevada y 'l terreny completament net de vegetació; no brindava la més petita sombra pera aminorar los efectos dels raigs solars.

Las tropas internacionals, inclós las indigenas procedents de la India, agobidas per lo calor, anavan quedantse ressagadas en gran número; molts caballs y matxos quedavan en lo camí asfixiats ó reventats; l' aygua dels rius y pous, sobre la que s'

tiravan morts de set los expedicionaris, desenrollá una gran epidemia de disenteria.

La impedimenta ocupava gran extensió de camí darrera de las tropas, y es fácil suposar lo que hauria pogut succehir si 'ls xinos, organissats pera 'l combat y decidits á la lluyta, haguessin atacat de prompte á la columna internacional.

Pero 'ls xinos, ó sía per pó á lo desconegut, ó per falta de decisió ó per falta de conviccions, no vo gueren atacar als aliats y així aquets pogueren arribar á Pekin, més morts que vius, pero arribaren obtenint un éxit.

¿No serían las potències grandement responsables de lo que hauria pogut succehir si 20.000 xinos se decideixen á atacar als invasors? ¿No hi havia hagut temps de prevenir aquesta contingència disposant una organizació que honrés als pobles civilissats?

Los fofats en las terras agricólas

Las plantas necessitan pera son desenrollu certs principis mineralógichs que absorbin del terreny, y entre 'ls quals es important l' ácid fosfórich y ses sales.

Los grans dels cereals y altres plantas ho contenen en gran quantitat, y així per intermedí dels vegetals los fofats de la terra passen á la economia animal.

Las terras dedicadas al cultiu del blat, oibada, ségol, etc., y 'ls prats perden en cada cullita una gran quantitat de fofats, que es necessari reposar per medi d' adops, si no vol venres disminuïda la producció ó renunciarse á un cultiu intensiu.

Los fofats obran poch á poch, pero sa acció s' experimenta durant alguna anys en la terra á que han sigut incorporats; los superfosfats obran ab més energia y rapidé, pero sa acció se limita á un temps més curt, sent admissibles pera las explotacions agricólas en que no 's disposi de bons fems, ó en terras que continguin notable proporció d' alumina y óxit de ferro.

Los adops fofats convenen principalment á un gran número de cultius: cereals, colas, naps, remolatxe, patatas, prats, etc.

La millor aplicació es unintlos als adops nitrogenats, sent per lo tant, convenient barrejarlos ab fems de quadra bastant podrits y ben barrejats, en qual estat se donen á las terras llaurantlas després pera que la incorporació se fassi en las millors condicions.

CRÓNICA

Desde diumenge prop-passat se troba entre nosaltres lo valent y ferm catalanista, delegat de «Els Montanyenchs» y Director de *Lo Joven Catalá*, Don Antoni Lorán que ha vingut á visitar nostra ciutat y 's proposa visitarne d' altres ab 'l únic objecte de fer una excursió de propaganda.

En la seva estada entre nosaltres ha visitat la «Lliga Catalanista», la redacció de *Lo Somatent*, y acompanyat de diferents companys de causa l' Arxiu de Casa la Ciutat, lo Camaril de Misericordis, algunas societats y diferents masos particulars.

De tot cor li doném nostra més entussista benvinguda y desitjém que la seva estancia entre nosaltres li sigui del tot grata.

Hem rebut lo primer número de la Revista catalana que ab lo títol de *La Sardana*, ha comensat á vendre la llum á La Escala.

Li desitjém moltes prosperitats.

Si avuy á l' hora de costum se reuneix sufficient número de senyors regidors, nostre Excm. Ajuntament celebrarà la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Hi llegím en un confrare de la vehina ciutat:

«Diuen de Cambrils ab fetxa d' ans d' ahir:

»A las onze del matí d' ahir arribaren á aquesta ciutat los romeristas barcelonins senyors Villeda, Font, Rovira, Nogués, Romeu y Verdagay.

»Una banda los ha saludat als acorts de «La Marsellesa» y del «Himno de Riego».

»La despedida ha sigut molt carinyosa als crits de ¡visca Romerol ¡visca la democraciá ¡visca la llibertat!

A nosaltres sobre aixó també 'ns escrigueren de Cambrils, y tenim entés que la banda que 'ls saludá 's compon del tambal y cornet del pregoner, que lo que 's tocá als representants del *pollo desguat*, no va ser ni una ni altra de las esmentadas pessas patrióticas, sino dos ma-xas fanebres, y per fi de festa se donaren crits de visca la patria ab las mans posadas als ventres respectius pera lograr més forsa, puig aquell dia no 's trobá menjar á Cambrils per poguer donar

als hostes de la brems política y aquets que anaven per embromarne sortiren embromats.

Aixís nos ho conten com cosa certa.

En la Cambra de Comers d' aquesta ciutat s' ha rebut de la Junta d' Aranzels y Valoracions, un exemplar de las Tablas pera la importació y exportació de mercancías del any 1899, lo qual se troba de manifes en lo local de dita Cambra.

Lo recaodat en lo dia d' ahir en la Administració de consums per diferents especies puja á la quantitat de 1394'73 pessetas.

Hem rebut lo número 446 de la revista catalana regionalista, «Lo Teatro Catalá», ab quin número reparteix vuit planas de folletí dramàtic.

Segueixen arribant cada dia novas collas de vermadors essent en número considerable los que 's venhen transitar á tot hora pels carrers de nostra ciutat.

En bon número de parts d' aquest terme hont per lo punt càlit que ocupan los terrenos les vinyas s' han avansat més, s' ha comensat ja la tasca del vermar.

Lo dissapte próxim, 8 del actual, celebrarà Valls, ab l' animació de costum, la fira corresponent á aquesta época del any, la qual esperém se vegi concorreguda de forasters dels pobles del contorn y de bestiers de diferents classes y molt particularment de tocinos pera recriar.

En un periódich belga trobém la vegüent noticia que creyém ha d' interessar á nostres agricultors. Se refereix als ensajos d' artilleria contra la pedregada diu:

«La Academia de Ciencias ha estudiat un nou procediment inventat per un de sos corresponsals.

Consisteix en un sistema de cohets quals petardos estallan á determinada altura y produheixen los mateixos resultats que las canopades».

Sia lo que vulgui d' aixó, la idea es un nou adelanto pera l' estudi dels procediments contra la pedregada.

La má criminal ha donat á conixer novament sas fetxeries, cometent un horrible delicté á Catllar.

Segons noticias particulars, en la tarde del diumenge últim y en ocasió de regressar d' un mes un subjecte de dit poble, fou esperat en lo camí y sortintli al pás un malfactor, l' assassinaren, penjantlo després d' un arbre y pesant llenya dessota del cadavre, ficantli foch, havent sigut trobat carbonizat.

Preném d' un confrare de Tarragona:

«Ens recorda un suscriptor que 'l Sr. Villaverde declará que las cédulas personals corrents serían validas fins lo 31 de Desembre, y resulta ara que 's tracta de fer pagar als contribuyents un 50 per 100 més de lo que denhen satisfacer per dit impost, recarrecheb que no ha sigut aprobat per las Corts.»

Ha sigut trasladat á Lleyda 'l quefe de Correus y telégrafos de Valls, D. Joseph Paeo.

Per la precipitació en que la premura del temps nos exigía al fer la correcció de las probas corresponents á la ressenya de l' obra estrenada diumenge á la nit en lo teatret del Centro Católic aparagué en aquella paraula *drama*, hont diu: «estreno del drama», devent dir: «estreno de l' obra dramática».

Fem aquesta aclaració porque no s' entengui que 's tractava en realitat d' un drama, quan l' obra no passa de comedia moral.

Hem rebut lo quadern de Septiembre del «Resumen de Agricultura», que conté los següents articles: «Reglamento para los campos», «El carbón de piedra y la madera», «Actinomyces», «Instrumentos de cultivo», «Bases acordadas por la Excm. Diputación Provincial de Barcelona referentes á pantanos», «Viticultura», «Producción y consumo de vino en los principales países», «Explotación lucrativa del ganado caprino». Además hi ha on aquest quadern interessants seccions de «Bibliografía», «Crónica agrícola» y «Revista comercial».

Aquesta important Revista agrícola, que cada dia té major importancia, está redactat principalment per propietaris agricultors que viuen en sas fincs y per aquesta rahó té un caràcter essencialment pràctic que difícilment se troba en altres publicacions agrícolas.

Se suscriu en l' Administració, Pi, 5, Barcelona.

Seció oficial

Alcaldia Constitucional de la Ciutat de Reus

Format y aprobat en principi per aquesta Corporació Municipal de ma presidencia lo projecte de Pressupost ordinari d'ingressos y gastos per l'any de 1901, queda exposat al públich en la Secretaria d'aquest Ajuntament durant lo plasse de quinze dias, á comptar desde l'1 de la inserció del present anunci en lo Butlletí Oficial de la Província, pera que durant lo mateix pugui ser examinat y presentarse quantas reclamacions s'estimin pertinents.

Lo que s'ha públich pera general coneixement y als efectes conseqüents.

Reus 4 Septembre 1900.—L'Alcalde, Francisco de P. Mañós.

Registre civil

del dia 4 de Septembre de 1900

Naiements

Pere Borrás Braçat, de Joseph y Emilia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Teresa Botarull Sans, 56 anys, Arrabal S. Pere, 9.
—Josepha Brull Sabaté, 7 anys, Abadia, 12.

Seció religiosa

Sant d'any.—Sant Llorens Justitia.

Sant de demá.—Sant Eugeni.

Anuncis particulars

La veu de la veritat

Desde més de quinze anys los medicaments COSTANZI son los únics que curan qualsevol malaltia venérea ó sifilítica.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina **Miraculosos confits ó Injecció anti-venérea y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Colegi de la Immaculada Concepció pera senyoretas

á càrrech de D.ª Antonia Martírell de Falob

Aquest acreditat colégi inaugura lo 15 de Septembre las classes de Piano, Dibuix, Pintura y Escultura y Francés. Ademés de la ensenyansa literaria y Labors en tota sa extensió, hi haurá un curs de *Lenceria* pera las senyoretas que desitgin aprendre la confecció de roba blanca.

Totas las assignaturas se donarán per Professors competents.

S'admeten pensionistas, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Font, núm. 2.

Colegi de 1.ª y 2.ª ensenyansa

—Y—
Escola de Comerç

DEL
INSTITUT DE REUS

Director espiritual

Rnt. Doctor D. RAMON MINGUE L

Están obertas las matrículas pera la segona ensenyansa, Teneduría de Libres, Francés, Inglés, Italiá, Carreiras Mercantils de Llibre y Professor, tots los graus de la primera ensenyansa, Música, Dibuix y Gimnassia.

Nostra Escola de Comerç es la única d'aquesta província, que per l'Excm. senyor Mísistre d'Instrucció pública y Bellas Arts, te concedida comissió de exámens de la Escola Oficial de Comerç de Barcelona.

Pera totas las ensenyansas s'admeten alumnos interns, mitj pensionistas, encarregats y externs.

Pera més detalls dirigir-se á la Secretaria del Colegi.

Lo Director,

JOSEPH OLLÉ.

AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARTORELL, s'ha traslladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran novetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos para camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialtat en la mida

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

DE

NTRA. SRA. DE MISERICORDIA

DIRIGIT PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciéncias

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny doná principi un curs preparatori pera l'exámen d'ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l'istiu continuarán obertas las classes de Párvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de 8 á 9 y de 12 á 1.

Lo dia 15 del próxim Setembre s'obrirá la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal ó instrumental; totes á càrrech de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Riús.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y l'acte ab los pensionistas es de familia, procurantlosi una alimentació abundant y nutritiva.

S'admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

COLEGI DE NTRA. SRA. DEL PILAR

DIRIGIT PER

D.ª Angela Maleras Fabregat

Desde l'1 primer de Septembre quedan obertas en dit colégi, establert en lo carrer de Santa Anna núm. 21, primer, las classes corresponents a la instrucció primaria, y superior, las de labors y las de Dibuix, Música y Francés. Clases especials de 8 á 9 del matí y de 12 á una de la tarde.

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni l'reclam de falsos remitits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixém, sols los fets ab sa incontrastable elocuençia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s'enorgulleix d'haver fet de cada comprador un parroquí y de cada parroquí un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d'estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s'han convençut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d'aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y l's set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona, son garantías que no olvida'l públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cautxuc

pera la completa y prompta curació aels tendres infants.

Elastichs omoplátichs pera evitar lo carreament d'espallias.

Faixas hipogástricas pera corretjir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias.

ESTABLIMENT

LA CREU ROJA

PLASSA DE PRIM.—REUS

Telégramas

Madrid 4.

Tots los informes coincideixen que la rebuda que s'ha feut als Reys en lo Ferrol, fou entusiasta.

Al fondejar lo «Giralda» van pujar á bordo pera saludar als Reys, las autoritats superiors de marina y militars.

L'Alcalde don Emili Antón fou un breu parlament, contestentli la Reyna.

PASTILLAS # FONT

Cloro-Boro-Sódicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerías.

CENTRO DE TRADUCCIONS

Escola de Teneduría, Francés, Inglés y demás estudis de Comerç

DIRIGIDA PER

D. ZACARÍAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comerç de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d'aquesta ciutat ab títol ó qual director perteneixi á la carrera y ab dedicació exclusiva á la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pesetas mensuals

La familia Real va trasladarse després á l'iglesia de Sant Juliá, cantantse un solemne «Te Deum».

Lo temple estava plé de gom á gom.

Oficiá l' Bisbe de Mondoñedo.

Després de la cerimonia religiosa, la familia Real retorná á bordo.

Per tots los carrers per ahont passá la comitiva fou objecte d'entusiasmats ovacions tant el anar com al tornar de l'iglesia, no passant ni l'més petit incident desagradable.

A la nit la iluminació fou espléndida.

La majoria de casas particulars estavan iluminades, cridant l'atenció molts societats recreatives y en especial la Cambra de Comerç.

La badia presentava un fantástich aspecte ab los llums eléctrichs del moll, y las artísticas combinacions de llums, formant lletras y dibuixos, dels barcos de guerra.

La fragata «Princesa de Asturias» encenia y apagava las làmparas llegintse, de tant en tant aquestas inscripcions: «Escuela Naval», «Septiembre de 1900» y «¡Vivan los Reyes!»

Los demás barcos ab sos reflectors eléctrichs iluminavan la badia y la població.

Avuy los Reys deuen haver visitat los barcos de guerra estrangers.

A la nit serán obsequiats ab una serenata marítima.

—De Bilbao diuen que avuy marxa cap á Santander lo general Macías, pera rébrehi als Reys.

—A Santander las corporacions oficials y particulars preparan una brillent rebuda á la familia Real.

Entre l's elements reaccionaris hi ha marcat desitg de que resulti deslluída la rebuda.

—Atenent las indicacions del senyor Dato, l'Ajuntament de San Sebastian ha desistit de fer festes oficials quan retorni la familia Real.

Los particulars preparan una gran rebuda.

Paris 4.

Telegrafia de Washington, que l'general MacArthur anuncia que en lo combat d'aprop de Carnien los americans van tenir un mort y 6 ferits y que l's filipins van tenir 130 morts.

—Telegrafia del Cap, que l'general Baden-Powell ha emprés la marxa en direcció á n'aquella colonia inglesa.

Lo general Plumer va toparse ab los boers á Rosikop, apoderantse d'algunas armes y municions d'aquestos.

Lo general Hunter se dirigeix á marxar forsadas en socorro de Ladybrand, que está sitiada per tres comandos boers.

Los sitiadors han intentat sense cap resultat destruir l'aqüeducte.

—Telegrafia de Viena que l'comandant del barco de guerra «Maria Teresa» ha telegrafiat que l'Palan Imperial de Pekin, está ocupat per tropas perteneixents á totes las nacions y que no hi ha cap soltet del exércit xino, ni boer á Pekin, ni pels voltants.

—Londres.—«L' Standard ha rebut un telegrama de Viena dient que as tropas alemanyas, austriacas y italianas, s'han quedat á Pekin després de la marxa dels russos.

—A Buenos Aires s'ha registrat un cas de peste bubónica.

Secoló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 2

De Liverpool y esc., en 12 dias, v. «Sofia», de 764 ts., ab efectes, consignat a D. Modest Fenech.
De Civitavecchia y Barcelona, en 18 dias, bergantí gol. espanyol «Eugenia», de 202 ts., ab dogas, consignat a don Anton Marinó.

Despatxadas

Cap.

Entradas del dia 3

De Certe, en 1 dia, v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab efectes.
De San Carlos de la Rápita, en 1 dia, llaut «Joven Pepe», de 18 ts., ab asal y enea.

Despatxadas

Para Liverpool y esc., v. «Sofia», ab efectes.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, 27.

Cotizació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	73'85	Cubas del 86	87'18
Colonial		Cubas del 90	73'
Orenses	24'30	Amprisable	92'30
Norts	57'35	Ob. 5 p ^o Almansa	99'75
Alicants	84'40	Id. 3 p ^o Fransas	52'62
Filipinas			

PARIS MADRID

Exterior	73'50	Interior	73'85
----------	-------	----------	-------

GIROS

Paris	28'90	Londres	32'42
-------	-------	---------	-------

Se reben ordres para operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

J. Marsans Roí

Representant, Joaquim Sociats

CARRER SANTA ANNA, 26.

Cotizació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	73'85	Aduanas	
Amortisable 5 0/0	92'35	Norts	57'40
Colonial	117'75	Alicants	84'25
Cubas 1886	87'25	Orenses	24'30
Cubas 1890	73'	Obs. 6 Fransas	96'
Filipinas		Id. 3 0/0 id.	52'62
Exterior Paris	73'55	Id. Almansa 3 0/0	

GIROS Londres 32'42
Ordres de Bolsa para Barcelona, Madrid y Paris.—
Compra y venta al contat de tota classe de valors.—
Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y
bitllets de tots los paisos.—Giros sobre Barcelona y
Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Co.
legi de Corredors de Comers de la plasa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'	
» 3 dias vista			
» vista	32'37		
Paris 8 dias vista			
» vista	28'80		
Marsella 90 dias fetxa.			
» 8 vista			

VALORS LOCALES DINER PAPER OPER.

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.		675
Industrial Farinera	650	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	700	
Manufacturera de Algodón		150
C. ^a Reusense de Tranvias	25	
C. ^a Reusense de Tranvias pri-vilegiadas 5 per 100	300	350

Instititut de 2.ª ensenyansa de Reus

La matrícula ordinaria para el próxim curs acadèmic de 1900 a 1901 quedarà oberta en la Secretaria d'aquest Institut desde l'1 al 30 del mes de Septem-bre de 9 a 12 del matí.

Lo periodo de matrícula extraordinaria compendrà desde l'1 al 31 d'Octubre d'aquest any, devont los alumnos satisfacer dobles drets dels que corresponen para la matrícula ordinaria.

Para ser admés a cursar la segona ensenyansa de-ven justificat haver cumplert deu anys de edat, pre-sentarán la cédula personal al inscriures en la ma-trícula.

Los exámens de grau, d'assignaturas é ingrés se verificarán desde el primer del próxim mes de Septem-bre, anunciante per lo Secretari dels tribunals res-pectius en lo tablero d'edictes del Establiment las horas y locals en que tindrán lloch.

Lo que d'ordre del M. I. Sr. Vice-Director s'ha fet públich para coneixement dels interessats.
Reus 25 de Agost de 1900.—Lo Secretari, Joan de Dios Carreres.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, deguda-ment aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 440 páginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, l'tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elías.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en l'impremta d'aquest diari.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens

que regirá desde 13 de Setembre 1900

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4'10, 5'45, 9'00.—

Tarde: 12'35, 2'32, 3'56, 5'20 y 6'44.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4'56, 7'21 y 10'49.

Tarde: 1'45, 3'15, 4'39 y 6'03.—Nit: 7'25.

Reus 26 d'Agost de 1900.

Imp. Celestino Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No poch envejosos sufren grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat mils de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI

Carrer Diputació, 435. Barcelona

Dits medicaments son d'efecte tan maravellós para ls estreñiments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademés las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y fluis blanc de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escozores uretrales, cálculos, retencions d'orina y demás infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encarque sia hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únich que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incredols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.—Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar injeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias, afegir pessetas 1.00. Dits medicaments están de venta en todas las Farmacias. A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4

Publicacions regionalistas que s'raben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya; «Diari de Catalunya», «Jovenut»; setmanari; «L' Art del Pagés», quinzinari; «Lo Teatro Regional», setmanari, «Lo Teato Catalá» setmanari, tots de Barcelona.—«La Veu del Ampurdá», setmanari, de Figueras.—«La Veu de Montserrat», setmanari, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari, y «Sanch Nova», de Olot.—«Lo Geronés», setmanari, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari, de Granollers.—«Lo Vendrellenche», setmanari, del Vendrell.—«Lo Camp de Tarragona», setmanari, de Tarragona.—«La Veu de Tortosa», setmanari, de Tortosa.—«La Revista Gallega», setmanari de Coruña (Galicia).—«Euskalduna», setmanari de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», de Alcañiz y «El Compromiso» de Caspe (Aragó).

ALTAS

Y BAIAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

D. ZACARIAS HERRERO

Graduat de la Escola Superior de Comers de Barcelona

MONTEROLS, 10, segon.—REUS.

Primera y única d'aquests diaris ab lloch a qual director pertanyixi a la impremta y ab dedicació exclusiva a la ensenyansa mercantil.

Honoraris, cinch pessetas mensuals